

מצרים

מות המורד הזקן

הקצין המצרי המפורסם ביותר — פרט לגמאל עבדאלנאצר — מת השבוע בקאהיר בגיל 87. כי עוד לפני שנולד נשיא מצרים. היה עוזר עלי אל-מצרי מפקד קרבי מהולל, וממנהיגי התנועה הלאומית הערבית. בצאחת הוריו, נאמר כי עוזר ילמד משפטים. על כן שלחה אותו אחותו הבכירה לפאריס, על אף מחאותיו הקולניות כי הוא רוצה להיות חייל. למולו פגש שם את גדול המשוררים הערביים של אז, והתחנן בפניו כי ישפיע על אחותו. "אני רוצה להיות חייל, כדי לחוס באנגלים ולגרש אותם מארצנו!" הסביר. המשורר התערב אצל האחיות, וזו הסכימה שאחיה יסע לאיסטנבול, ללמוד בבית-הספר לקצינים.

כאשר סיים בהצטיינות את בית-הספר ל-קצינים, צורף לצבא התורכי והועבר לבית-הספר לפיקוד ומטה. שם הצטרף אוטומטית לקצינים שנועדו לבצע כעבור זמן את

אל-מצרי במסוט לרומל

הפרכת "התורכים הצעירים". אחד מחבריו לספסל-הלימודים היה מוסטפא כמאל, שאימץ לעצמו לאחר-מכן את השם "אתא-תורכ", כי לומר אבי תורכיה.

אל-מצרי לא שכח את שאיפותיו הלאומיות כערבי. אולם הוא האמין, כי יוכל לקדם שאיפות אלה על-ידי שינוי פני ה-מישטר העותומני.

ההרגה הגבוהה ביותר אליה הגיע בצבא התורכי היתה דרגת רבי-סרן. אולם מכיוון שהירצה במיכללה הצבאית של איסטנבול, היתה השפעתו בחוגי הקצונה עצומה. הוא גם התפרסם כמפקד קרבי מצטיין, כאשר עמד בראש ההתנגדות הערבית-תורכית נגד הפלישה האיטלקית בצפון-אפריקה. כאשר התקומם האימאם של תימן נגד ממשלת איסטנבול, נשלח עוזר אל-מצרי להחזיר את השקט על כנו. מה ש-50 אלף חייליו של עבדאלנאצר אינם מצליחים לעשות עתה, השיג אל-מצרי או במו"מ ישיר עם האימאם.

מוות לראש המחתרת. אך ההפיכה של התורכים הצעירים — שבגדה בהבטחות רבות והפכה לרודנות צבאית לאומנית — בגדה גם בהבטחות שניתנו לעוזר אל-מצרי ולחבריו הקצינים הערביים. הם יסדו מח' תרת ערבית בתוך הצמרת הצבאית התור-

כית, שכנתה היתה להפיל את המישטר החדש ולהגשים את התוכנית הישנה של אוטונומיה ערבית. קיום המחתרת נתגלה, ורבי-סרן עוזר אל-מצרי נעצר והובא למישפט צבאי, חודשים אחרים לפני פרוץ מלחמת-העולם הראשונה. הוא נידון למת, והדבר עורר תגובות נזעמות בעולם הערבי. גם באירופה קמו מגינים לקצין הערבי הצעיר, וממשלת בריטניה איימה בהרעה קיצונית של יחסיה עם תורכיה אם יוצא אל-מצרי להורג. אל-מצרי זכה לחנינה, ומכיון שלא רצה לשוב למצרים הכבושה, יצא לגלות ב-אירופה.

רומאן עם אמריקאית. הוא שב לארצו כגיבור, על-פי בקשת אבי התנועה הלאומית סעד זגלול. זגלול, שהשיג מן הבריטים חוזה המכיר עקרונות בעצמאותה של מצרים ומתיר לה להקים צבא, פנה ל-שליט תורכיה החדשה, מוסטפא אתא-תורכ, שישלח מומחה צבאי לאירגון הצבא המצרי. פנה לעוזר אל-מצרי, השיב אתא-תורכ, "הוא מסוגל לאמן לא רק את הצבא ה-מצרי, כי אם את צבאות אפריקה כולה." היתה זו תחילתה של קאריירה, אשר הביאה את עוזר אל-מצרי אל העמדה הגבוה ביותר של הצבא המצרי — וגיבשה את הצבא המצרי למכשיר אנטי-בריטי מוש-בע. רק במיקרה אחד התרכך המהפכן ה-נוקשה והתפנה לרומאן קצר אך סוער עם תיירת אמריקאית.

הוא פגש אותה אצל רופא-השיניים שלו באלכסנדריה, התרשם משמלות-המשי הסי-ניות שלה. הרופא הציעה בפניו, אמר כי היא עורכת סיור סביב העולם, וחזרה זה עתה מסין. אל-מצרי התנדב להראות לה את עתידות מצרים. הוא גילה שהוא אוהב אותה, בביקורים היומיים שהיו עורכים במיבצר העתיק של קאהיר. השניים היו מתיישבים בצל, קוראים בספר על ההיס-טוריה המצרית העתיקה.

הוא נשא אותה לאשה, אך לפני שנולד בנם — נפרדו. היא חזרה לאמריקה, שם חי כיום בנו של עוזר אל-מצרי.

ברית, במסוט. הפרשה המפורסמת ביותר בה הסתבך אל-מצרי בדור האחרון אירעה ב-1941. כמו קצינים רבים, ראה בפלישה האיטלקית-גרמנית הזדמנות היס-טורית לשחרר את מצרים מן הכיבוש האנ-גלי. הוא קיים קשרים הדוקים עם מפקדת צבאות הציר, היה שולח להם דו"חות שוט-פים על מערך הכוחות האנגליים במצרים. הוא גם קומם את המלך פארוק נגד האנ-גלים, היה המניע העיקרי להתמרדות המלך הצעיר נגד מינוי ראש-ממשלה פרו-אנגלי. כאשר החליטו האנגלים לפעול נגד ה-גנרל העיקש, נודע לו הדבר והוא החליט לברוח במסוט לסוריה, שאז היתה תחת שלטון ישרי. משם התכוון להמשיך את דרכו לגרמניה. אך המטוס הצבאי בו המריא אולץ לנחות נחיתת-אונס, והוא נעצר בידי האנגלים. בתיקו נמצאו מפות ומיסמכים סודיים על הכוחות האנגליים במצרים. ה-אנגלים אילצו את פארוק להעמידו לדין צבאי, והוא נידון למאסר ארוך. האנגלים פירקו אז את מנועי כל המטוסים המצריים. יחד עם כיתור ארמון פארוק על-ידי טנקים אנגליים, היה מעצרו של אל-מצרי נקודת-מוקד בתנועה הלאומית המצרית. ב-אותו יום נשבעו קצינים מצריים רבים ל-לחום גם בפארוק וגם באנגלים. ביניהם היה סרן צעיר בשם גמאל עבדאלנאצר, שבכה מרוב בושה וייאוש.

על היהודים. הפיכת 1952 החזירה ל-אל-מצרי את כבודו, והוא אף הועלה לדרגת מרשאל ונשלח כשגריר ארצו לבון. כעבור מספר חודשים התפטר, ומאו שקע אל תוך השיכחה. בפעם האחרונה שדיבר עם עתונאי, היה זה כדי להשמיע כמה רעיונות ריאקציוניים מעורפלים, שלא תאמו כלל את הלך-הרוחות של מצריים הנאצרת. "עתידנו צריך להיות מושתת על החקלאות", הצהיר, למשל. "אם הפלאח יהיה מאושר — תהיה מצרים חזקה. לשם כך יש להחליף את המוכתרים הישנים במוכתרים חדשים, בוגרי אוניבר-סיטה. אסור למוכתר כזה לשאת אשה שלא סיימה בית-ספר תיכון." גישתו ליהדות היתה אף היא פאשיסטית-ילדותית: "בגלל דתם, הודחתם אותם ליהר-רות, יאבדו את הארץ שבה הם עכשו חיים. מכל מקום יגרשו אותם, והם יתרכזו באמריקה. שם יקימו מדינה משלהם — ואז יקומו האמריקאים נגדם ויחסלו גם את המדינה הזאת."

היא עצומה מכל הכוונים

אין שלא תסתכל עליה

מלמעלה

מלמטה

מלפנים ומאחור

היא מצודדת ביופיה, מרווחת

נוחה ובנויה בהלכה במובן

MORRIS

טוכנות ישראלית למכונות בע"מ

תל-אביב 363569 • ירושלים 22336 • חיפה 522189

בית הספר הגבוה להנדסה

החלה ההרשמה לשנת תשכ"ו

בפקולטה לרדיו אלקטרוניקה וטלקומוניקציה

הסטודנטים יוכשרו בשעות הערב

במסלול ארבע-שנתי לבחינות ההסמכה של

האגודה הבריטית למהנדסי-הרדיו לקראת התואר:

A.M. Brith. I.R.E.

סגל ההוראה מורכב בעיקרו ממהנדסים בוגרי

הטכניון בחיפה.

נתקבלים מועמדים בעלי תעודת-בגרות ישראלית או תעודה

מקבילה ובוגרי בתי-ספר מקצועיים.

מועמדים אשר טרם השלימו את בחינות הבגרות יוכנו

במקביל לבחינות:

G.C.E.

פרטים והרשמה: יום יום בין השעות 5-7

בערב במשרדי המכללה, תל-אביב דרך פתחי

תקוה 126 (מזל הקריה). טלפון 244891.